

NAŠ

INTERNA IZDAJA

št. 12

december 1998

NAŠ GLAS izdaja družba DROGA d.d. Glasilo urejuje uredniški odbor. Odgovorna in glavna urednica Lilijana Ivanek - Pečar. Fotografija Jadran Rusjan, karikature Lorella Antonac in Vito Šaruga. Tehnična ureditev Sonja Požar in Damjana Poberaj. Tisk tiskarna VeK Koper, v nakladi 1000 izvodov. Glasilo dobijo člani kolektiva brezplačno. Po mnenju Urada vlade za informiranje št. 4/3-12-1217/95-23/273, z dne 17. 7. 1995, šteje NAŠ GLAS med proizvode, za katere se plačuje 5 % davka od prometa proizvodov. TISKANO NA RECIKLIRANEM PAPIRJU.

DROGA

PORTOROŽ

GLAS

Nikoli ne podcenjuj moči prijazne besede ali dejanja.

H. Jackson Brown jr.

Že nekaj let se mi dozdeva, da svet vsakokrat pričaka decembrske praznike bolj hrupno kot leto poprej. Več kot je zla na svetu, z večjim obupom se ljudje oklepajo božičnega in novoletnega razkošja; kot da bi hoteli biti poplačani v nekaj dneh za vso žalost zadnjih mesecev. Luči in bleščava so bile od nekdaj simbol nečesa veselega, bogatega, in če so mežikale in utripale, so spominjale na zvezde, torej na nekaj lepega, daljnega in nedosegljivega v svoji lepoti.

V potratnem siju izložb in ulic tudi danes najde človek uteho svojemu nemiru in vsakdanjim drobnim bolečinam. Teško, da bi ob teh bleščavah čisto pozabil na stiske, a vlivajo mu vsaj malo dobre volje, vsaj nasmehne se jim.

Morda prav ob teh lučkah, ki naj bi oznanjale radosten, brezskrben čas, pomislimo na vse, katerim lepe izložbe in predpraznični direndaj prinesejo več tihe žalosti kot iskrenega veselja. Morda prav te lučke še povečajo otroške oči, ki gledajo rdeče kolo v razsvetljeni izložbi - navadno kolo, dva gumijasta obroča in nekaj kovine - tiha želja, skrite sanje; v te velike oči se zazreta tudi starša - njihju morda še precej bolj peče, ker rdeče kolo ne bo med otrokovimi darili, ker je samo oče zaposlen in ne gre drugače. Samo trenirko mu bodo zavili, ker jo pač potrebuje, in lesene domine; če Bog da, bo ostalo še za srednje veliko čokolado... Ko bi bilo kaj upanja, da se nam uresničijo božične in novoletne želje - česa bi si iskreno zaželeli? Ako je v nas vsaj malo toplega, bi si morali zaželeli, da bi se rdeče kolo znašlo poleg trenirke in domin; da se ne bi nobeno otroško srcece stisnilo od žalosti pred veliko, razsvetljeno izložbo; da ne bi nihče teh najbolj nemočnih in nedolžnih čutil teže pomanjkanja, te največje od vseh krivic; da ne bi bilo staršev, ki bi jih bolela lastna nemoč spričo otrokovih novoletnih želja; da bi vsakega otroka na tem svetu čakala topel objem in okrašeno drevesce v varni, zakurjeni sobi; da bi bilo od božičnih in novoletnih praznikov svetlo tudi v nas, ne le na okrašenih cestah in v izložbah...

Sonja POŽAR

0 11434/40.1998
NAŠ GLAS

199802213, 12

COB1SS

Foto: Jadran RUSJAN

NOVOLETNI INTERVJU

SREČANJE OB KONCU LETA

Cilji, ki smo si jih zadali v letu 1998, so doseženi. Obnavljati pa moramo procese, ki so nas pripeljali tja, kjer smo. Pogovarjali smo se s predsednikom uprave, g. Matjažem Čačovičem.

N.G.: Kako ocenjujete poslovanje v letu 1998?

G. ČAČOVIČ:

Na osnovi podatkov, s katerimi trenutno razpolagamo, ocenjujemo, da bomo dosegli finančne rezultate, ki smo si jih zastavili za poslovno leto 1998. Dosegli bomo realizacijo nad 13 milijard sit in dobiček, ki je prav tako predviden v poslovnem načrtu. Sicer pa bomo o dobičku lahko govorili šele v trenutku, ko bomo ugotovili kolikšen je.

Glede ostalih rezultatov ocenjujemo naslednje:

Na domačem trgu smo ohranili tržne deleže vseh nosilnih programov, le nekaj smo izgubili pri začimbah. Izvoz se količinsko sicer povečuje, ne pa tudi vrednostno. Ostaja na četrtinskem delu realizacije. Dobro obvladujemo surovine

z vidika cen, kar pomeni, da cene lahko fiksiramo dolgoročno, poleg tega pa se zavarujemo pred tečajnim rizikom.

Naloga, ki smo si jo zadali za leto 1998, je bila tudi izdelava sistema nagrajevanja in motiviranja zaposlenih. Naloga je opravljena, sistem pa naj bi začel delovati 1. januarja. Mimo je tudi najtežja faza izgradnje tovarne in sicer idejna dokumentacija, idejni projekti. Na vrsti so aktivnosti, ki se nanašajo na pridobitev soglasij za gradbeno in lokacijsko dovoljenje. Predvidevam, da se bodo prve aktivnosti na terenu pričele spomladi.

Lahko zaključim, da bodo v letu 1998 vsi cilji, ki smo si jih zastavili, uresničeni.

N.G.: Kaj menite o kotaciji delnic Droge Portorož?

G. ČAČOVIČ:

Celotna slovenska borza je odvisna od tujega kapitala. Ta kapital pa omejuje odlok Banke Slovenije, ki določa, da se delnice, kupljene s tujim kapitalom, vodijo preko skrbniškega računa vsaj sedem let. Zaradi tega je na borzi v zadnjem času nastopilo mrtvilo. Na njej so se pojavile le delnice pooblaščenih investicijskih družb.

Ceno naše delnice ocenjujem kot relativno nizko. Če bi prišlo do pravega povpraševanja, bi cena verjetno zrasla. Padec cene delnice, od rekordne 39.000 sit na trenutno 33.000 sit, je povsem realen glede na upadajoče povpraševanje. Še večji padec so doživele Lekove delnice: bile so že preko petdeset tisoč, danes se vrtijo okoli 37.000 sit.

N.G.: Kolikšen vpliv bo na izgradnjo Drogine tovarne imela uvedba davka na dodano vrednost?

G. ČAČOVIČ:

V začetku, ko smo preučevali vpliv uvedbe davka na dodano vrednost na investicijo, smo menili, da bi to pomenilo znatno podražitev. Zadevo smo analizirali globlje, tudi z zunanji strokovnjaki in prišli do zaključka, da s tega naslova ne bo podražitev. Davek ne bo večji, bo

NOVOLETNI INTERVJU

le enakomerno razporejen skozi vse faze poslovanja davčnih upravičencev. Plačali bomo le del davka za našo storitev oz. delo. Istočasno pa bomo od države zahtevali vračilo plačila davka za prejšnjo fazo.

N.G.: Obeta se nam nova organizacija podjetja. Ali nam lahko predstavite spremembe?

G. ČAČOVIČ:

Pri notranji organizaciji je največja novost na področju prodaje. Tu prehajamo na regionalno organiziranost. Prodaja ne bo več deljena na mrežno in posebno, temveč bo razdeljena na tri regije, kot jih že spremljamo preko marketinških raziskav.

Druga večja sprememba se nanaša na pristojnosti. Za nove izdelke je pristojna izključno le ena oseba v podjetju, in sicer direktorica razvoja in kakovosti. Direktorji PC jev skrbijo le za dopolnjevanje obstoječega proizvodnega programa.

Kar se tiče drugih organizacijskih sprememb, velja omeniti ustanovitev podjetja z delovnim naslovom Slovenske soline d.o.o.. Ustanovitev ima dva namena: prvi je, da pridelavo soli ločimo od celote, s tem bodo ločeni tudi stroški, drugi pa, da državo neposredno izvozimo k dokapitalizaciji, bodisi z vlaganjem oz. financiranjem.

Nadzorni svet je namreč jasno zahteval naj Droga ne bi več plačevala vzdrževanja Krajinskega parka.

Ostale novosti se nanašajo na konsolidacijo izvoznih trgov; prehajamo na višjo obliko, in sicer na ustanavljanje lastnih podjetij tam, kjer smo do sedaj delali preko trgovskih zastopnikov.

S 1. januarjem 1999 bo začelo delovati podjetje Droga d.o.o. Sarajevo, Droga d.o.o. Buje deluje že vrsto let, načrtujemo tudi ustanovitev podjetja v Makedoniji in prehod podjetja na Švedskem v našo večinsko last. V Srbiji je že ustanovljeno podjetje Droga d.o.o. Sombor, ki pa še ni v naši lasti.

Gre za proces višje oblike sodelovanja. Na bivših jugoslovanskih trgih ne bomo imeli le svoje mreže temveč tudi podjetja trgovskega značaja preko katerih opravljamo izvoz naših izdelkov. Istočasno pa so ta podjetja povezana z lokalno proizvodnjo, ki nam z določenimi dodelavami pocenijo izdelke, ki bi bili predragi, če bi jih uvažali iz Slovenije. Gre v glavnem za kavo in sicer za celoten proizvodni proces, od praženja do pakiranja. To počnemo že na Hrvaškem, v Srbiji in verjetno bomo to počeli tudi v Bosni.

N.G.: Bili smo tudi solastniki podjetja HP.

G. ČAČOVIČ:

HP je že nekaj časa samostojno podjetje. Z njihove strani ni bilo več interesa za soudeležbo, vendar pa z njimi še vedno sodelujemo pri nabavi kave.

N.G.: Po kakšnem ključu bodo razporejeni delavci sedanjega PC Soline?

G. ČAČOVIČ:

Delavci, ki delajo v sklopu pridelave soli, prehajajo v novo podjetje na osnovi pogodbe o prevzemu. Na novo bodo sklenili delovno razmerje z določbo, da bodo imeli v primeru stečaja oz. prenehanja podjetja enake pravice (delovna doba in ostalo, kar vpliva na odpravnino), kot če bi bili zaposleni v Drogi.

N.G.: Kakšni so načrti za prihodnje?

G. ČAČOVIČ:

Če želimo narediti korak naprej, moramo povečati izvoz. Slovenski trg je precej zasičen; tu so le majhne tržne niše, kjer lahko povečujemo naše že tako visoke tržne deleže. Izvoz moramo povečati tja, kjer smo že prisotni, to je na nek-

NOVOLETNI INTERVJU

danje jugoslovanske trge ter v države vzhodne Evrope in nekdanje SZ.

Na zahodu je naš položaj relativno slab zaradi izjemno močne konkurence, pa tudi cenovno nismo konkurenčni.

Za našo nadaljnjo rast je pomembna tudi nova tovarna in upam, da bodo dela potekala v predvidenih rokih. Prva faza naj bi bila zaključena do konca naslednjega leta, do leta 2000 pa bi morali speljati drugo fazo.

Obnavljati moramo tiste procese, ki so nas pripeljali tja, kjer smo; izboljševati moramo kakovost, ponestaviti ISO certifikate in samocenitev, da bi se do leta 2000 vključili v Slovensko nagrado za kakovost.

N.G.: Ali bodo plače v naslednjem letu kaj višje?

G. ČAČOVIČ:

Plače so urejene s podjetniško pogodbo. Tarifni del se izteče marca; sicer pa so plače neposredno odvisne od samih rezultatov poslovanja.

N.G.: In ker življenje ni le Droga Portorož, mi dovolite vprašanje: Kako pa je z načrti g. Matjaža Čačoviča?

G. ČAČOVIČ:

Ha, tovarna se seli v Izolo, direktor pa v Lucijo.

N.G.: Res prijetna novica, saj smo bili že zaskrbljeni, da bo s posli odšel v Ljubljano tudi direktor. Lahko računate na našo pomoč pri selitvi, čim prej, tem bolje. Srečno!

G. ČAČOVIČ:

Zahvaljujem se vsem zaposlenim za prispevek k letošnjemu uspehu.

Računam na pripadnost vseh tudi v prihodnjem letu. Vsem zaposlenim in njihovim družinam želim vse najboljše, vesele božične praznike in veliko sreče v novem letu.

Slika in tekst Majda VLAČIČ

Foto: Jadran RUSJAN

CELOVITO OBVLADOVANJE KAKOVOSTI

KONTROLNA PRESOJA JE ZA NAMI

Kako čas neusmiljeno hitro beži dokazujejo tudi kontrolne presoje sistema kakovosti, ki jih izvajajo zunanji presojevalci vsakega pol leta. *Za nami je že druga letošnja presoja.* V dneh od 9. do 12. decembra sta jo opravila presojevalca BVQI g. Brun in ga. Potočnik v vseh PC in ostalih organizacijskih enotah.

Na zaključnem sestanku v petek popoldne sta presojevalca članom kolegija uprave predstavila ugotovitve:

- Tokrat je bila natančneje pregledana proizvodnja, kontrola in preskušanje, skladiščenje, nabava, kadrovska služba ter dokumentacija in zapisi; prvič so bili presoja tudi zaposleni v Ljubljani.
- Bistveno je, da se je vzpostavljen sistem "prijel", da ga dograjujemo in izboljšujemo ter da ga vsi presojski zelo dobro poznajo, kar pomeni, da dobro obvladajo postopke, poznajo dokumente in zapise in da se zavedajo odgovornosti za svoje delo.
- Z vsemi presojskimi sta presojevalca brez problemov našla skupni jezik in dobila jasne odgovore na vsa vprašanja.
- Sistemskih neskladnosti presojevalca nista ugotovila, zato ni bilo "pinkijev". Podala sta le nekaj pripomb in priporočil za izboljšanje sistema, ki jih po novem zdaj tudi zapišejo na obrazce in pri naslednji presoji ugotavljajo njihovo uresničevanje.
- Manjka le še nekoliko več doslednosti in natančnosti pri izpolnjevanju postavljenih zahtev (podpisi, datumi, sklicevanje na sklepe...)

Napravili smo korak naprej, to je dejstvo. Jasno, da se delo okrog kakovosti nikoli ne konča - to je nikoli zaključena zgodba.

Zato moramo na vsaki presoji pokazati napredovanje. Pri tem so nam v veliko pomoč dobro opravljene notranje presoje in tudi prispevek vsakega posameznika, ki opozori na napake ali priporoči izboljšave.

Ne smemo pozabiti, da v prihodnjem letu certifikatu o skladnosti sistema kakovosti "poteče rok uporabnosti" in da nas čaka v decembru ponovna certifikacijska presoja, ki je veliko zahtevnejša od kontrolne.

Seveda ne dvomim, da je ne bomo skupaj dobro opravili, zato se moramo nanjo temeljito pripravljati celo leto 1999.

Prisrčna hvala vsem in vsakemu posebej za trud, ki ga vlagate v vsakodnevna opravila, ker le zato lahko s ponosom rečemo, da naš sistem kakovosti deluje.

Hvala tudi notranjem presojevalcem in vsem, ki me opozarjajo na pomanjkljivosti sistema.

V prihajajočem letu 1999 želim še več medsebojnih povezav in sodelovanja ter veliko trenutkov osebne sreče.

Maruška LENARČIČ

NAGRADNO VPRAŠANJE za december 1998

NA KAKŠEN NAČIN ZBIRAJO PRESOJEVALCI PODATKE NA PRESOJI?

- z ustrahovanjem in zasliševanjem presojske
- brez vprašanj pogledajo po prostoru in si sami razložijo stanje
- s pregledom dokumentacije, postavljanjem vprašanj in pregledom dejanskega stanja

Pošiljatelj:

Odgovore izrežite ali napišite in pošljite Adrijani BUTUČI oz. oddajte v rdeče skrinjice ob oglasnih deskah do 10. v mesecu.

Pravilen odgovor na nagradno vprašanje iz prejšnje številke Našega glasu je:

Kontrolna presoja sistema kakovosti se izvaja zato, da ugotovimo skladnost dejanskega izvajanja postopkov s predpisanimi postopki in izboljšave

Komisija v sestavi Adrijana Butučič, Tatjana Mičovič in Irena Mezgec bo odgovore pregledala in izžrebala nagrajenca, ki bo dobil za nagrado izdelke DROGE v vrednosti 3.000 SIT.

Prispelo je sedem (7) odgovorov. Žreb je določil, da nagrado prejme MARIJA MILIČEVIČ iz PC Začimba. Nagrajenki iskreno čestitamo!

Za dvig nagrade se nagrajenka dogovori z gospo Marijo Mekiš iz vzorčnega skladišča PC Argo, tel. 648 040.

CELOVITO OBVLADOVANJE KAKOVOSTI

INOVATIVNA DEJAVNOST

Raje zabavam ljudi in upam, da se bodo učili, kot da bi jih učil in upal, da se bodo zabavali.

Walt Disney

gradovi v oblakih ne bi sesuli na glavo? In kako bi si lahko zagotovili, da bi kritiki te sanje lepo sprejeli?

Disney si je najprej ustvaril sanje ali podobo celotnega filma. Do bil je občutek za vsako osebo v filmu, predstavljal si je, kako bi videl zgodbo skozi njegove ali njene oči. Če je bil film risanka, je prosil animatorje, naj narišejo osebe na podlagi teh občutkov.

Potem si je realistično ogledal svoj načrt. Uravnotežil je sredstva, čas, vire in zbral vse potrebne podatke. Tako si je zagotovil, da bo film uspešno narejen, da se mu bodo sanje lahko uresničile.

Ko je ustvaril sanje o filmu, si jih je ogledal z gledišča kritičnega gledalca. Vprašal se je: "Ali je bilo zanimivo? Ali je bilo zabavno? Ali je bilo kaj nepotrebne?"

Disney je uporabil tri različne položaje: SANJAČA, REALISTA IN KRITIKA.

☞ Če se vam zdi njegova strategija zanimiva, jo lahko uporabljate takole:

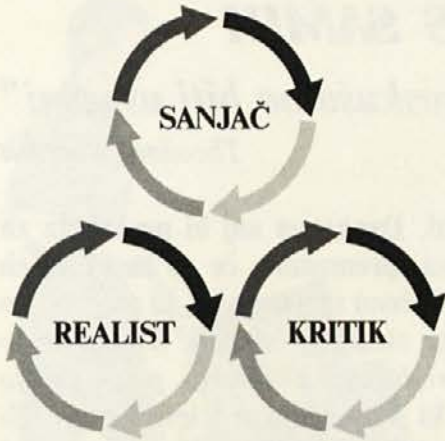
1. Izberite problem, ki ga boste

☞ Ljudje smo različni, različni so tudi naši načini zaznavanja sveta in reševanja problemov. Vsi pa imamo v sebi notranje vire, ki jih potrebujemo za doseganje svojih ciljev. Pri odkrivanju in uporabi teh virov nam strokovnjaki skušajo pomagati z različnimi tehnikami. V oktobrski številki sem vam na kratko predstavila tehniko šestih klobukov mišljenja. Sedaj pa bi vam rada predstavila način dela Walta Disneya, kreativnega in us-

pešnega moža, katerega delo še vedno razveseljuje nešteto ljudi po vsem svetu.

☞ Walt Disney je imel čudovito domišljijo; bil je zelo ustvarjalen sanjač. **Sanjarjenje je prvi korak do vsakega cilja**. Vsi sanjarimo o tem, kaj si želimo, kaj bi lahko storili, kako bi stvari lahko bile drugačne. Toda kako bi lahko te sanje prikazali v resničnem svetu? Kaj bi lahko storili, da se nam

CELOVITO OBVLADOVANJE KAKOVOSTI

reševali. Ne razmišljajte še o njem. Izberite pred seboj tri mesta, na katera lahko stopite. Enega za vašega sanjača, enega za kritika in enega za realista.

2. Pomislite na čas, ko ste bili zelo kreativni, ko je vaš sanjač ustvaril nekaj zelo izvirnih možnosti. Morda boste morali problem razstaviti na več manjših in lažje obvladljivih delov. Ne razmišljajte realistično, to pride kasneje. Ne popravljajte in ne ocenjujte. Ko boste odsanjali, stopite v nevtralen položaj.

3. Spomnite se na čas, ko ste bili zelo previdni in realistični

glede nekega načrta. In ste ta načrt izpeljali elegantno in učinkovito.

4. Končno še ocena. Kritik. Spomnite se primera, ko ste v nekem načrtu jasno videli tako slabosti kot prednosti in ste jasno označili probleme.

Tako ste zasidrali sanjača, kritika in realista na tri različna mesta v prostoru. Verjetno boste začutili, da v enega od položajev vstopate veliko lažje kot v druga dva. Tu si lahko poiščete pomoč sodelavca, za katerega veste, da je na enem od položajev bolj doma kot vi. Sedaj vzamite problem ali cilj, ki ste si ga zastavili na začetku, in po vrsti stopajte na mesto sanjača (dajte razumu prosto pot), na mesto realista (organizirajte svoje zamisli) ter na mesto kritika (preverite in ocenite načrt). Stopite nazaj v sanjača in ustvarjalno spremenite načrt v skladu s tistim, kar ste se naučili od realista in kritika.

Pri tem ne pozabite, da kritik ni nič bolj realen kot sanjač. Gre

samo za drugačen način razmišljanja o možnostih. Kritik ne sme kritizirati sanjača ali realista, ampak načrt.

Šele ko končna zamisel deluje na vsakem izmed treh mest, je pripravljena za uresničitev. Na koncu postopka boste prišli do načrta, ki se mu ne morete upreti - torej ni več vprašanje "Ali naj se tega lotim", temveč odgovor "Teга se želim lotiti".

Diana MILIVOJEVIČ

SISTEM NAGRAJEVANJA

USPEH JE ODVISEN OD NAS SAMIH

“Teško je biti uspešen, še slabše pa je, kadar ne poskušamo biti uspešni”

Theodore Roosevelt

Torej je odvisno od nas samih, če se trudimo in poskušamo biti uspešni, Droga pa naj bi poskrbela za ustrezne nagrade. Za večji uspeh pa je nujno, da smo željni in odprti za spremembe, če so za ta uspeh potrebne. Uspeh posameznika in s tem celotnega podjetja zahteva torej določeno spremembo, ki pa je lahko manjša ali večja. Da bi dosegli večji napredek in uspeh, moramo določene stvari spremeniti. *Brez želje po spremembah bi bili namreč podobni ljudem, ki si želijo, da bi zadeli glavni dobiček na loteriji, pa ne kupijo srečke.* Zato želje po spremembah v resnici niso le želje, ampak nujnost, ki si jo moramo želeti. Eno večjih sprememb prinaša v Drogi tudi nov sistem nagrajevanja, ki ga ne smemo sprejemati kot nujno zlo, temveč kot pozitivno spremembo in kot sredstvo, s katerim so nam odprte možnosti, da dosežemo nadpovprečno uspešnost, ki bo tudi nagrajena bodisi skozi napredovanje na delovnem mestu bodisi skozi stimulatívno nagrajevanje. Nov sistem bo odprl možnosti za večje uspehe in napredek, tako z vidika vsakega delavca kot z vidika Droge kot celote in s tem ustvaril dodatno pot za večjo poslovno uspešnost in odličnost.

V prejšnji številki sem vam obljubila, da bom namenila nekoliko več prostora posameznim elementom v novem sistemu nagrajevanja, zato se

bom danes osredotočila na prva dva dela: metodologijo za ugotavljanje zahtevnosti delovnih mest in sistem napredovanja na delovnem mestu.

➤ **Metodologija za ugotavljanje zahtevnosti delovnih mest.**

Kot že omenjeno, je ta metodologija pripomoček za vrednotenje

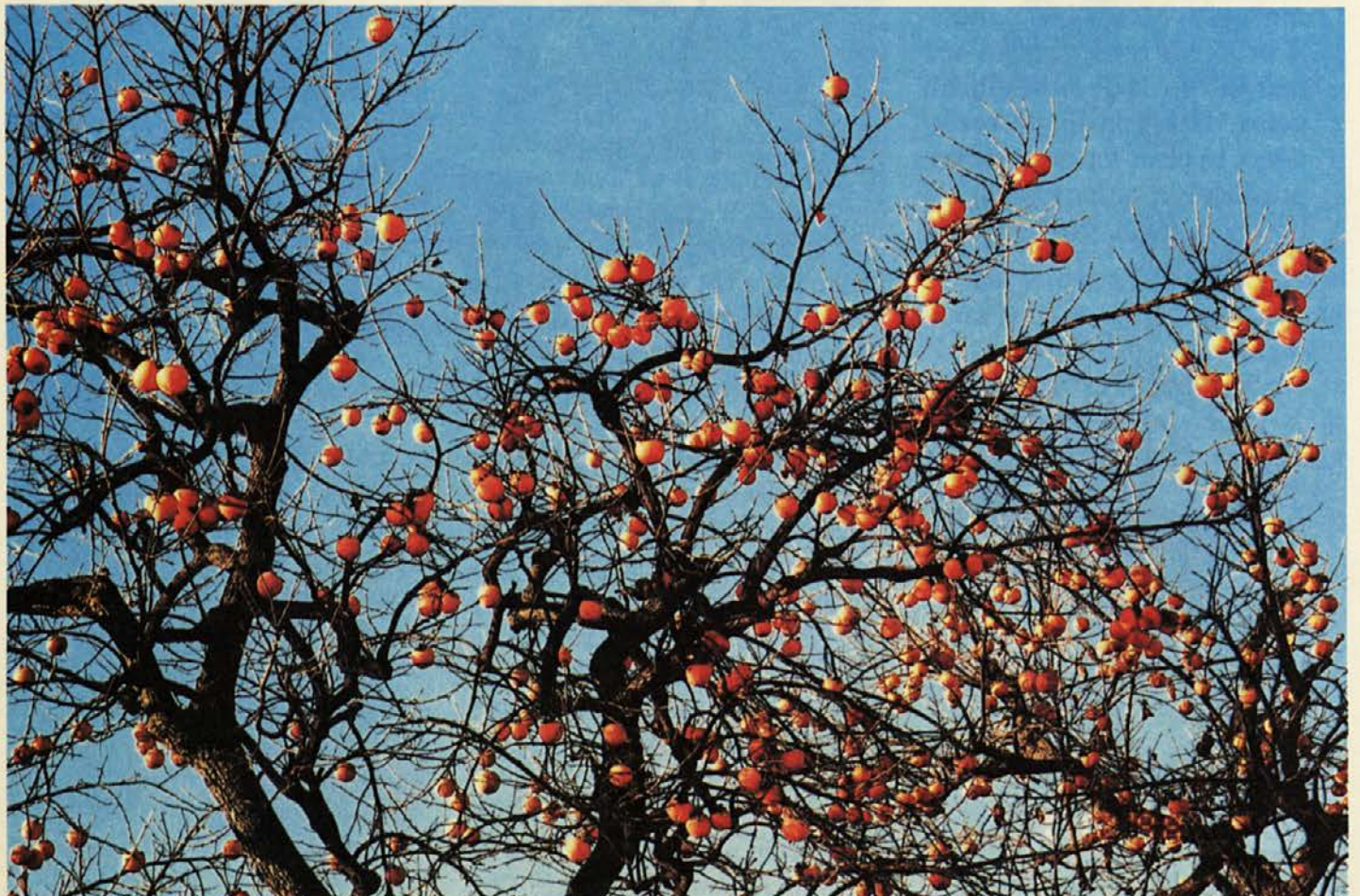

Foto: Dragica MEKIŠ

SISTEM NAGRAJEVANJA

delovnih mest. Značilnosti za ugotavljanje zahtevnosti delovnih mest so naslednje:

- celotno zahtevnost sestavljajo 4 temeljni elementi (usposobljenost za delo, odgovornost za delo, napor pri delu in vpliv okolja pri delu),
- vsak temeljni element je razdeljen na posamezne elemente,
- vsak element je razdeljen na več stopenj zahtevnosti.

Usposobljenost za delo: Temeljni element usposobljenosti za delo na posameznem delovnem mestu sestavljajo naslednji elementi:

- **strokovna izobrazba** je opredeljena s sistemom izobraževanja in v skladu s kolektivno pogodbo
- **delovne izkušnje**, kamor spadajo znanja in sposobnosti, pridobljene z delom na enakih ali podobnih delih v enaki ali sorodni stroki, ki so pogoj za uspešno opravljanje del ter dopolnjujejo element strokovnega znanja
- **dodatna znanja**, kjer vrednotimo zahtevana oz. zakonsko določena dodatna znanja, ki so ob zahtevanih strokovnih znanjih potreb-

na za uspešno opravljanje del na posameznih delovnih mestih. Pridobimo jih z usposabljanjem na tečajih, seminarjih ali na drug način.

Odgovornost za delo:

Temeljne odgovornosti za delo so povezane z opravljanjem dela v delovnem procesu. Odgovornosti se pojavljajo povsod tam, kjer obstajajo dela in pristojnosti, njihova opredelitev in stopnja pa je odvisna od pojavnih oblik odgovornosti. Odgovornost za delo sestavljajo naslednji elementi:

- odgovornost za lastno delo
- odgovornost za lastno delo in delo drugih
- odgovornost za varno opravljanje dela drugih
- odgovornost za poslovni rezultat

Napori pri delu:

Temeljno sestavino naporov pri delu sestavljajo naslednji kriteriji:

- umski napor
- napor čutil in živcev
- napor v stiku z drugimi
- telesni napor

Vplivi okolja:

Vplivi okolja so specifične sestavine zahtevnosti dela, ki ponazarjajo razmere, v katerih delavec opravlja delo. Vplivi okolja delujejo na zdravje in varnost delavcev pri delu, ter otežkočajo opravljanje dela.

Vpliv okolja je lahko: občasen, pogost ali stalen.

Temeljne vplive okolja pri delu sestavljajo naslednje sestavine:

- toplotna obremenitev
- ropot
- aerosoli, plini, prah
- voda, vlaga, umazanija
- nevarnost prehlada in delo na prostem
- nevarnost poškodb pri delu

☞ Napredovanje na delovnem mestu

V gospodarsko razvitem svetu ima možnost napredovanja sodelavcev v nizu motivacijskih dejavnikov eno najvišjih mest. Gre za napredovanje zaradi nadpovprečne uspešnosti v daljšem časovnem obdobju v okviru istega delovnega mesta.

Pogoji in možnosti za napredovanje na delovnem mestu so določeni v Pravilniku o napredovanju na delovnem mestu. Delovno uspešnost ocenjujemo enkrat letno, ko neposredni vodja s pomočjo kriterijev, ki so opredeljeni v obrazcih za ocenjevanje delovne uspešnosti, oceni delovno uspešnost sodelavcev. Delovna uspešnost se ugotavlja za: proizvodne, administrativne, strokovne in vodstvene sodelavce. Povprečje točk vseh ocenjenih kriterijev predstavlja oceno sodelavca, ki se uporabi za napredovanje na delovnem mestu. Napredovanje na delovnem mestu se izrazi z določenim % povečanja števila točk osnovnega analitičnega vrednotenja delovnega mesta.

Za napredovanje na delovnem mestu mora sodelavec izpolnjevati naslednje pogoje:

- sodelavec je v določenem obdobju delal na delovnih mestih z enako stopnjo zahtevnosti dela;
- dosežena povprečna ocena delovne uspešnosti in usposobljenosti v tem obdobju je 2,3 ali več

SISTEM NAGRAJEVANJA

- sodelavec ima ustrezno izobrazbo, ki jo zahteva delovno mesto. Ta pogoj ni potreben pri sodelavcih, ki jim manjka do izpolnitve pogojev za polno upokožitev manj kot 15 let.

Časovna obdobja, v katerih sodelavec dela na istem delovnem mestu oz. na delovnih mestih z enako stopnjo zahtevnosti, so 3, 7, 12, 20 let.

Če je v obdobju, predpisanem kot pogoj za napredovanje, delavec dosegal pri letnem ocenjevanju povprečne ocen 2,3 ali več, napreduje za 1 razred, oz. se mu poveča število točk osnovne analitične ocene delovnega mesta za predpisani %. Sodelavec opravlja po napredovanju iste naloge.

Napredovanje oz. vrednotenje podrazreda:

podrazred	predpisano časovno obdobje	% povečanja točk osnovnega analitičnega vrednotenja
1.	3 leta	5 %
2.	7 let	10 %
3.	12 let	15 %
4.	20 let	20 %

Upam, da sem vam danes nekoliko bolj razjasnila sliko o celotnem sistemu. Dejanski rezultat uvedbe novega sistema pa bo toliko bolj spodbuden, kolikor se bomo pri svojem

delu bolj potrudili. Še vedno pa sprejemamo vprašanja nekoliko bolj radovednih sodelavcev, vsem, tistim radovednim in nekoliko manj radovednim, pa želim veselo, predvsem pa uspešno prihajajoče leto.

Jana ALIČ

Foto: Jadran RUSJAN

BORZNI KOMENTAR**Finančna basen o sreči in denarju**

Ker se na Ljubljanski borzi vrednostnih papirjev ne dogaja nič pretresljivo novega, sem se odločil, da tokrat ne bom pisal o tako dolgočasnih rečeh, kot so delnice, indeksi, dobički oziroma izgube, donosi, itd...

Namesto z vsemi temi suhoparnimi in duhà morečimi izrazi, Vas bom ob koncu leta, spoštovani zagizeni bralci rubrike "borzni komentar", razveselil z basnijo o mravljici Mariji in lisici Elizabeti.

Mravljica Marija je bila gospodinja. Zaposlena je bila polovičen delovni čas, saj za kaj več zaradi dveh malih mravljič in mravljičnega možička Jožeta ni imela časa. Jože je bil zaposlen v enem od večjih špediter-skih podjetij, kjer je opravljal delo vodje oddelka. Bil je sposoben, priden in delaven kot se za mravljo spodobi, zaradi česar so ga v podjetju cenili in dobro plačali. Z prisluzenim denarjem je Marija znala zelo dobro gospodariti, tako da sta iz meseca v mesec pridno varčevala. Čez čas sta si kupila srčkano hišico na podeželju, kjer sta videla odraščanje malih mravljič. Bili so srečna družinica. Ob upokojitvi sta se odpravila na pot okoli sveta, kar sta si vedno želela.

Živela sta polno in srečno življenje do konca svojih mravljičnih dni.

Lisica Elizabeta je bila gospa in je kljub temu, da z Maurom nista imela malih lisičk, ves svoj prosti čas porabila za obiskovanje frizerja, lepotnega salona, trgovin... Njen lisičji izvenzakonski partner Mauro je bil podjetnik in se je ukvarjal z trgovino, zaradi česar je bil zdoma po cele dneve. Bil je iznajdljiv, kot se za lisjaka spodobi, tako da je zelo dobro zaslužil. Ker ne

eden ne drugi s prisluzenim denarjem nista znala gospodariti, sta ga prekomerno trošila na najrazličnejše načine. Kupila sta si megalomansko vilo z bazenom in "mega vikend" v hribih, avtomobile sta menjavala kot po tekočem traku in se oblačila v prestižnih butikih v tujini. Naenkrat pa je bilo vsega lepega konec. Lisjaka Maura je prelisičil še bolj zvit poslovni partner in če je preje denar tekel v potokih, je sedaj samo še curljal. Čez čas sta najprej prodala vikend, nato pa sta se morala tudi izseliti iz vile z bazenom, ker je bila pod hipoteko...

Nikoli nista bila zares srečna in nikoli nista doživela umirjenosti in lepote zrelih let...

V novem letu 1999 Vam želim obilo osebne sreče in uspeha!

Aleš ŠKRABA

KADROVSKE NOVICE

ZAPOSLENOST V NOVEMBRU 1998

30.11.1998 je bilo zaposlenih 651 delavcev, od tega 322 moških in 329 žensk.

V DROGA d.o.o. BUJE je bilo zaposlenih 23 delavcev.

Prihodi delavcev:

V novembru smo sprejeli 3 nove sodelavce (1 v PC Začimba in 2 v Skupnih službah).

Odhodi delavcev:

Delovno razmerje je v novembru prenehalo 53 sodelavcem. Razlog prenehanja je bil potek del.razmerja za določen čas.

V DECEMBRU PRAZNUJEJO

20-letni delovni jubilej

DONČIČ VIDOSAVA iz PC ARGO

30-letni delovni jubilej

ZALVIČ ANICA iz PC ARGO

PERČIČ JOSIP iz SKUPNIH SLUŽB

UJČIČ ZDRAVKO iz PC ARGO

SODELAVCEM ČESTITAMO OB DELOVNEM JUBILEJU!

Jubilejne nagrade so pripravljene na osnovi 3. točke 50. člena Podjetniške kolektivne pogodbe družbe.

Prednovoletni čas je čas za inventuro leta, ki odhaja. Ob tej priložnosti bi radi še enkrat omenili sodelavce, ki so v tem letu praznovali 30-letni delovni jubilej:

iz PC Soline: Peter Deržek, Klavdij Krmac, Olivija Mezgec

iz PC Začimba: Vesna Radovac, Sonja Podlogar, Radko Sepič, Istok Lužnik,

iz PC Gosad: Anton Zore

iz PC Argo: Anica Zalovič, Magda Palčič, Zdravko Ujčič

iz Skupnih služb: Marija Mekiš, Milena Ujčič, Milivoj Smiljič, Josip Perčič, Ivan Rakovec, Mira Čeh-Mencin in Zorka Homovec.

in tiste, ki so v tem letu odšli v zaslužno »penzijo«:

Jožef Borko iz PC Gosad

Ferida Velagić iz PC Argo

Narciso Bonin iz PC Soline

Drago Dušič iz PC Začimba

Zorka Homovec iz Skupnih služb

Ankica Kojnok iz PC Začimba

Sonja Požar iz PC Zlato polje

Pera Volk iz PC Zlato polje

Marija Mezgec iz PC Zlato polje

Danijel Mezgec iz PC Zlato polje

Milan Bižič iz PC Zlato polje

Smilja Todič iz PC Zlato polje

Vsem skupaj in vsakemu posebej pa dekleta iz Kadrovske službe v prihajajočem letu želimo SREČNO!

Da bi zdravje pridno vam služilo in življenje dobrih sadežev rodilo!

Kadrovska služba

IZOBRAŽEVANJE

KJE SMO IN KJE BOMO, JE ODVISNO OD VSEH NAS

“Ali bi mi lahko povedali, kam moram, da pridem od tod? “
 “To je predvsem odvisno od tega, kam hočeš,” je rekla mačka.
 “Ni mi kaj prida mar, kam...” je rekla Alica.
 “Potem je vseeno, kam greš,” je odgovorila mačka.

Alica v Čudezni deželi, Lewis Carroll

Prejšnji teden sem bila priča pogovoru (beri: prisluškovala sem) dveh oseb:

A: (prebere podnaslov iz znane slovenske revije): “Znanja, pridobljena pred letom ali dvema, so že zastarela.”

B: (se iskreno zgrozi): “Grozljivo, mar ne?”

A: (bere naprej): “Časi, ko nenehno izobraževanje ni bilo potrebno, so nepreklicno minili”.

B: Joj, kaj pa hočejo od nas ...

Neham prisluškovati in se zamisliti. Prihodnji teden moram napisati članek o izobraževanju. In v trenutku se mi zastavi množica vprašanj: “Ali se bodo tudi bralci Našega glasa tako odzvali? Ali nam res nekdo nekaj hoče, vsiljuje?”

Notranji glas mi pravi, naj se umirim in ne paničarim, da živimo v takem času, času nenehnih spre-

menj, tako znotraj podjetja kot iz okolja. Znanja ne uporabljamo samo za preživetje, pač pa tudi za razvoj podjetja in ustvarjanje prihodnosti.

Ali je Droga izobražujoče se podjetje?

Menim, da je na dobri poti, da to postane. Od kod ta ideja, boste vprašali.

Naj vam postrežem s podatki. V letošnjem letu je zaključilo šolanje devet sodelavcev:

Nataša Gladovič, magistra kemije
Jožko Peterlin, magister ekonomije

Alenka Kolarič, ekonomistka
Marjeta Koštomaj Pokleka, višja upravna delavka

Gordana Maher, upravna tehničarka
Denis Fakin, trgovinski poslovodja
Marjan Samsa, strojni tehnik
Emilijo Gerlica, strojni tehnik
Duška Tekavec, prodajalka

memb, da nam zgražanje nad tem ne koristi preveč.

Menim, da smo del sprememb - aktivni del - in da je mišljenje, da se nam spremembe pač dogajajo, neodgovorno do samega sebe. Tudi če ne izbereš, si že izbral - to, da ne izbereš in da pustiš drugim, da odločajo o tvojem življenju.

Za nekatera podjetja se zdi, da obstajajo, ne da bi nanje vplivala dogajanja okoli njih. Živijo v preteklosti. Prenehala so se učiti. So fosilna in ne morejo preživeti.

Druga podjetja si bolj ali manj sistematično skušajo pridobiti vsa, za njihov obstoj, pomembna znanja. Takšna podjetja utegnejo preživeti. Izobražujoče se podjetje stori več, kot je potrebno za preživetje. Zagotavlja namreč pridobivanje novih

IZOBRAŽEVANJE

in petnajst se jih je na novo vpisalo v razne šolske programe.

Petindvajset sodelavcev študira tuje jezike in sto štirideset jih je okrepilo svoje znanje računalništva, petdeset pa osvežilo svoje znanje obvladovanja kakovosti. Da ne govorimo o novostih v stroki, ki jim sodelavci prav zgledno sledijo; še več, mnogi med njim pridobljeno znanje z veseljem sistematično posredujejo svojim sodelavcem. Naj povem, da imajo nekatere organizacijske enote načrte internih izobraževanj, z internimi predavatelji. Želja in cilj kadrovske službe v naslednjem letu je spodbujati in razširiti to prakso na vse organizacijske enote.

Kdor spi, miši ne ulovi... (Mačji pregovor)

Foto: Jadran RUSJAN

Torej obstajajo tri vrste podjetij:

- tista, ki nikoli ne dojamejo, kaj se dogaja,
- tista, ki vidijo, da se stvari dogajajo,

- tista, ki zagotovijo, da se stvari dogajajo.

Kje smo in kje bomo, je odvisno od vseh nas. Odgovorni smo za svoj

osebni in strokovni razvoj, za razvoj svojega oddelka in za razvoj podjetja.

Diana MILIVOJEVIČ

DOBRA LABORATORIJSKA PRAKSA V LABORATORIJIH SLUŽBE ZA KAKOVOST

Po enem internem izobraževanju in enem izobraževanju z zunanjim predavateljem smo se decembra ponovno zbrali na internem izobraževanju z naslovom Dobra laboratorijska praksa. Tudi v laboratorijih postaja kakovost sestavni del našega razvoja in načina dela. Dobro in kvalitetno delo v laboratoriju je prav gotovo eden od pomembnih segmetov v verigi nastajanja kakovostnega izdelka. Zavedamo se, da rezultati meritev v laboratorijih neposredno vplivajo na proizvodni proces. S svojim delom

V objektiv fotoaparata se je ujela samo ena od obeh skupin udeležencev izobraževanja, druga je že odhitela prenašat svoje novo znanje v prakso.

Foto: Dragica MEKIŠ

IZOBRAŽEVANJE

direktno vplivamo na uspešno in kvalitetno proizvodnjo, lahko pa tudi povzročimo slabo kvaliteto in stroške. V tem pogledu so bile skozi poglavja izobraževanja podane smernice, na kaj in kako naj bi pazili, da bi pri vsakdanjem delu dosegali kakovostne rezultate. Dobra laboratorijska praksa predpisuje or-

ganizacijo, procese in pogoje, v katerih načrtujemo laboratorijska preskušanja, jih izvajamo, zapisujemo in posredujemo naročnikom. Cilj dobre laboratorijske prakse so kakovostni in verodostojni rezultati preskušanj v najširšem pomenu.

Nataša GLADOVIČ

SVET DELAVCEV

LETO ZAKLJUČUJEMO DELOVNO

Svet delavcev je izglasoval soglasje, da se s 1.1.1999 uvede sistem nagrajevanja s tem da:

- do uvedbe novega sistema nagrajevanja o tem vodje seznanijo vse zaposlene v Drogi d.d.,
- se preučijo vsi pomisleki, ki sta jih svet delavcev in svet sindikata projektni skupini že posredovala (predvsem gre za norme dela in količine pretvorov),
- se po 15.2.1999 skladno z zagotovitvijo uprave čim prej sestanemo in analiziramo ugotovitve ter skupaj poiščemo nove rešitve.

S pričetkom leta 1999 bomo torej uvajali nov način nagrajevanja. Tak sklep je bil pripravljen v soglasju s sindikatom.

Vsa odprta vprašanja, ki bodo nastala ob tem, se bodo reševala skupaj z upravo.

Na zadnjo sejo SD je bila posebej vabljen Sonja Požar, ki je pred kratkim postala naša upokojenka. Zahvalili smo se ji za aktivno in pozitivno sodelovanje v razpravah o vseh vprašanih našega kolektiva. Namesto nje je postal član SD Enzo Scotto di Minico iz PC Argo.

Ob koncu leta želi SD vsem članom kolektiva in uprave uspešno in zadovoljeno novo leto 1999 na službenih mestih, pa tudi v zasebnem življenju.

Predsednika SD
Zdenka HRIBAR

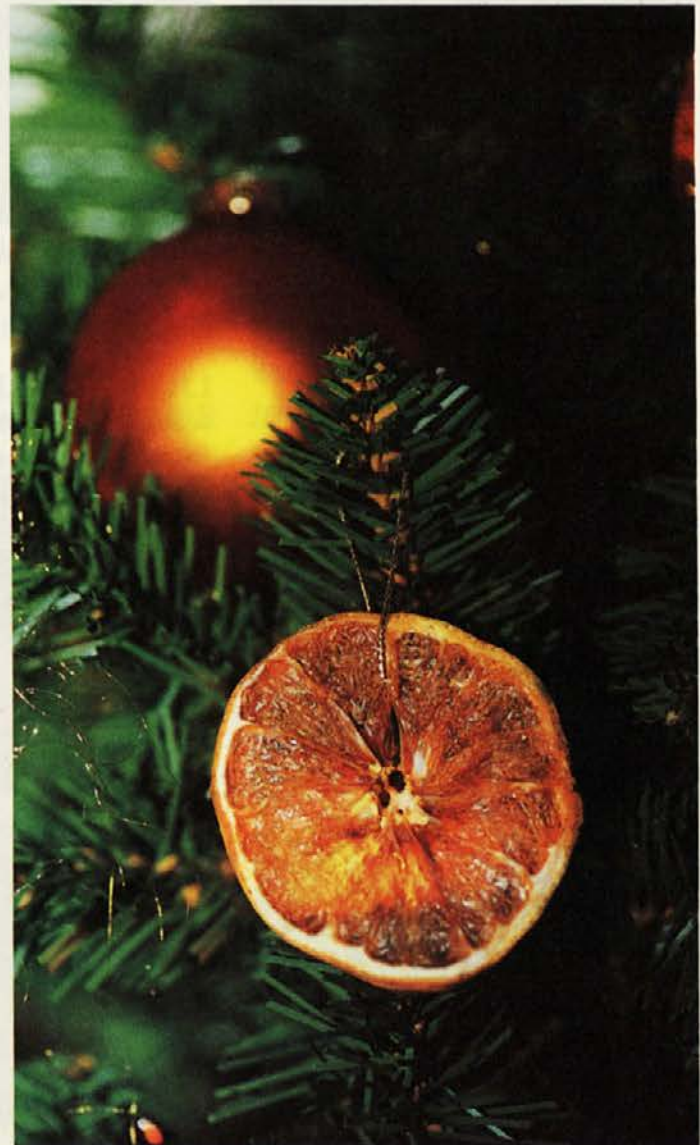

Foto: Jadran RUSJAN

NOVEMU LETU NAPROTI

PO NOVEM LETU BO BOLJE ...

V teh dneh, ko že čutimo živahnejši utrip vsakdana, ko se počasi, a nezadržno izteka staro leto, je najbolje ujeti ritem in se veseliti prihoda novega leta ... Naj nam bo v veselje vsako srečanje z znanci, prijatelji, veselimo se skupaj z najmlajšimi, ki še najbolj iskreno doživljajo utripajoče lučke, okrašene ulice in trge, darila in dedka Mraza ...

Da pa ne bi kar tako pozabili starega leta, smo naključno izbrane sodelavce povprašali, kaj jim je prineslo staro in kaj si obetajo od novega leta. Kaj si od novega leta želijo v DROGI. Mogoče so med željami tudi vaša upanja ...

RENATO KRIŽMAN iz PC ZLATO POLJE nam je zaupal, da je preživel dokaj lepo leto in se ne more dosti pritoževati. Želi si, da bi bi tudi naslednje bilo vsaj takšno.

MILENA STANOJEVIČ iz fizikalno-kemijskega laboratorija

SLUŽBE ZA KAKOVOST, je zapala, da je bilo zanjo leto 1998 lepo in uspešno. V prihodnje si želi zdravja, v firmi večje plače. Še bolj pa si želi še nekaj, kar je marsikdaj pomembnejše kot plače - boljše medsebojne odnose na delu in to ne le v njeni enoti, pač pa v celi DROGI. Milena ugotavlja, da se je nekdanje toplo tovarštvo nekam porazgubilo, gospe in gospodje pa ljudi odtujajo.

DEKLETA PRI MAJARONU V PC ZLATO POLJE pravijo, da so "preživele", da je pač bilo vsega po malem, a za drugo leto - za drugo leto pa si ob najbolj pomembnem, to je zdravju in delu, želijo tudi večje plače!

LJUBICA ČINKL iz PC ZAČIMBA, vedno vesela, nasmejana in polna pozitivne energije,

NAŠEMU GLASU veselo sporoča, da je preživela lepo leto, nič hujšega je ni doletelo. Sled-

nje si želi tudi za prihajajoče leto. V DROGI pa več komunikacije, več druženja in dobre volje. In, vsekakor, vsaj nekoliko višje plače.

Dekleta pri majaronu: Ljuba Mahne, Suzana Mezgec, Mojca Kastelic, Ksenija Vrh, Viviana Čermelj

NOVEMU LETU NAPROTI

MALINA BREZAVŠEK dela v PC ARGO. Že dolga leta. Ona pa si v letu 1999 želi, močno želi - svoje stanovanje! Je namreč podnajemnica, z možem in dvema sinovoma.

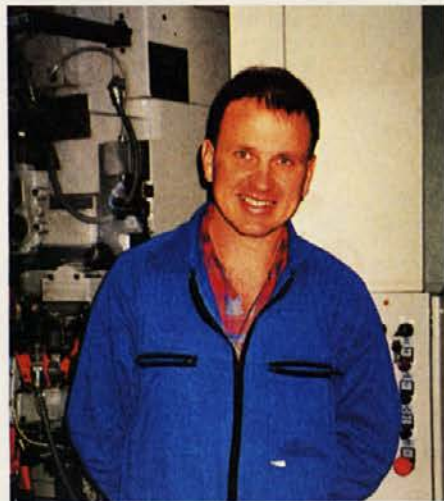
Starejši dela in študira, mlajši je srednješolec. Nikoli ni mogla dokončno razumeti, da smo mnogi stanovanja dobili, odkupili, ona pa ne. In ne vidi nobene možnosti, da do njega pride. Ampak vseeno upa, da se ji bo ta želja izpolnila. Tudi mi ji želimo, da kmalu pride do svoje strehe.

VIDA LEGIŠA dela v računovodstvu, to je področje financ in ekonomike. Preživlja neuspešno obdobje, čeprav meni, da je za DROGO vendarle nekaj naredila, zase pa prav ničesar! V naslednjem letu si želi nekoliko boljše uskladitve s tem, kar je bilo v iztekajočem se letu. In pa,

da bi bilo novo leto 1999 daljše od letošnjega in od vseh prejšnjih ... zato, da bomo lahko nadomestili zamujeno ...

JOŽE KLABOT iz PC ZAČIMBE je z letom 1998 zadovoljen. Prineslo mu je stalno zaposlitev, za kar se

zahvaljuje nadrejenim, kadrovski službi in nenazadnje svojim sode-

lavcem, ki so ga sprejeli medse. V naslednjem letu pa si Jože želi kakšno večje, prijetno presenečenje, pa naj bo v DROGI ali izven nje!

LUCIANA ŠPEH dela na obračunu osebnih dohodkov v PC SOLINE. Na vprašanje, kakšno je bilo staro leto in kaj si želi v novem, mi je dejala, da je tako obupana, da nima besed... in le kdor je to doživel, lahko razume. Gre seveda za izločitev PC SOLINE iz DROGE, za skrb kaj bo s SOLINAMI in kaj bo z vsemi, ki v teh solinah delajo. Ne glede na to,

NOVEMU LETU NAPROTI

si za novo leto želi zdravja, ki ji je letos kar pogosto nagajalo, za SOLINE pa si želi pozimi veliko snega, poleti pa veliko sonca... (In to ji želimo tudi mi, predvsem pa, tako je treba, misliti in upati pozitivno, pa bo šlo bolje).

TATJANA MIČOVIČ dela v PC SOLINE. Je tehnolog kakovosti.

Osebnostno je preživela lepo in zadovoljno leto, nam je povedala. V prihodnjem pa si želi, da bi bile posledice organizacijskih sprememb v PC SOLINE pozitivne, da bi vendarle imeli uspešne rezultate in bi tako bilo dobro za zaposlene, za posameznike in državo.

DARJA BORKOVIČ je v GOSADU pričela z delom pred leti kot mlado dekle. Danes je poročena v sosednji hrvaški in je mati dveh deklic. Vsak dan mora prestopati državno mejo, človek se vsega privadi, le pozimi je bolj neprijetno. Zanja je leto 1998 minilo prehitro, v letu 1999 si želi, da bi vsi imeli dovolj dela, da bi tudi

NOVEMU LETU NAPROTI

osebni dohodki bili malo višji, da bi bili zdravi in veseli.

DAVOR BUZEČAN dela v PC ARGO. Je lep, mlad fant, ki se je pošalil ali pa mislil resno, da je njegovo poreklo iz Turčije. Lahko bi bilo možno, saj ima globoke, črne in otožne oči ... Z iztekajočim se letom ni zadovoljen, pravi pa, da bo drugo leto bolje ... Davor pa vseeno prizna, da se mu je tudi letos zgodilo nekaj dobrega, saj je za stalno sprejet v DROGA ... Pa tudi nov avto si je kupil! Za drugo leto načrtuje

nakup stanovanja, osamosvojitve! Bravo Davor, tako se dela! Srečno in izpolnitev načrtov ti želimo!

MILENA HERNJA tudi dela v PC GOSAD. Je mati treh deklic, doma so iz Pavlovc, blizu Ormoža. Za NAŠ GLAS je povedala, da je bilo zanjo leto 1998 naporno, čeprav je hitro minilo. V novem letu si želi dela zase in za vse, ki si ga želijo, vsem želi tudi zdravja in veselja.

IGOR CVETKO je skladiščnik v PC GOSAD. Dolga leta že dela v tej družbi. Dela je dovolj in čez glavo,

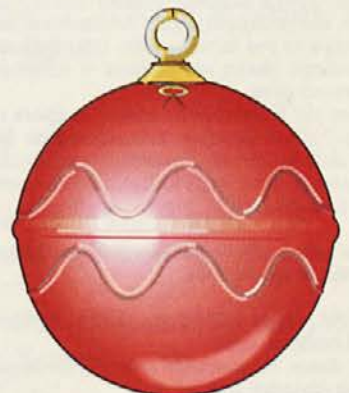
želi pa si, da bi ga bilo dovolj za vse, ki delo potrebujejo in želijo. V naslednjem letu si želi zase in za druge večje plače, več dobre volje, zdravja in vse dobro za vse ljudi.

Kdo ve, ali bi se nam enako godilo brez številnih voščil za dobre želje, zdravje, veselje, srečo? Kdo ve? A želeti pomeni tudi upati, zato rej škoditi gotovo ne more. Zato pa vsem voščimo :

da bi v letu, ki prihaja, mir imeli, srečo doživeli, da nam zdravje bi služilo in nas razumevanje ne zapustilo!

Tekst in slika: Dragica MEKIŠ
in Danica KRAJNC

KNJIŽNE NOVOSTI

Enciklopedije in leksikoni. Splošne enciklopedije manjšega obsega.

VELIKI SPLOŠNI LEKSIKON: v osmih knjigah, DZS, Ljubljana, 1997 in 1998

Pričujoče knjige, nastale na podlagi strnjenege znanja 350 učenih ljudi, ki razlagajo več kot 100 000 gesel, predstavljajo največje in najpopolnejše leksikonsko delo, kar jih je doslej izšlo v Sloveniji. Veliki splošni leksikon sicer temelji na Kraunovem splošnem leksikonu, delo sodelovcev Leksikografskega inštituta iz Münchna. Vendar so njegovo vsebino primerno opremili naši strokovnjaki z Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti ter posamezni strokovnjaki iz ljubljanske in mariborske Univerze.

Dopolnili so jo z bogatejšim slikovnim materialom, zemljevidi in drugimi podrobnostmi, ki dopolnjujejo gesla. V tako imenovanih kratkih pregledih je podrobneje predstavljeno tisto, kar je na kakšnem področju posebj pomembno ali zanimivo za bralce. Leksikon torej zajema zanesljive znanstveno dognane odgovore na vprašanja iz vsakdanjega življenja, natančno predstavljene države sveta z opisi, pomembnimi datumi in podatki, zemljevide mest in držav, Slovenijo in Slovence. Opremljen je z oznakami za pomoč pri pravilni izgovorjavi in naglaševanju tujih besed, razlago kratic, okrajšav in tujk.

Gesla, ki so neizčrpen vir podatkov z vseh področij zanosti in umetnosti, so razložena strokovno utemeljeno ter obenem poljudno in vsakomur razumljivo. Nanizana so po abecednem vrstnem redu, kar olajšuje iskanje. Posamezna gesla nas tudi napotijo k drugim geslom s podrobnejšimi pojasnili.

Glive. Botanika.

SEZNAM GLIV SLOVENIJE, 2. dopolnjena izdaja, Zveza gobarskih društev Slovenije, Ljubljana, 1998

Že v preteklosti je bila prisotna težnja, da bi za vsako vrsto glive, ki so jo našli na ozemlju Slovenije, oblikovali ustrezno slovensko ime, s katerim bi sleherni primerek lahko z dovolj značilnim imenom predstavili slovenski gobarski javnosti.

Pričujoča knjiga Seznam gliv Slovenije je nastala po treh letih intezivnega dela terminološke komisije Zveze gobarskih društev Slovenije, ki je dopolnila in nadomestila Seznam gliv Slovenije iz leta 1982.

V prej omenjeni literaturi je vsebino z 1936 nadomestila z 2750 aktualno posodobljenimi slovenskimi in danes v Evropi veljavnimi latinskimi imeni gliv, ki so do sedaj najdene na tleh Slovenije in njene bližnje okolice.

Obsežni seznam 2750 toksanov je urejen po abecednem redu latinskih imen gliv.

Za vsako glivo je navedeno latinsko rodovno in vrstno ime, ime avtorja, ki je glivo determiniral, slovenska imena za rod in vrsto, šifro (številko) avtorja slovenskega imena ter podatek o užitnosti ali strupenosti glive.

Seznam gliv je dobrodošla pomoč in opora vsem, ki se kakorkoli ukvarjajo z raziskovalnim delom, lahko služi kot temeljni nomenklaturni vir za delo znanstvenih, strokovnih in ljubiteljskih skupin pa tudi posameznikov, ki preučujejo glive.

Teorija vodenja. Študij dela in postopkov. Ugotovitve, razdelitev in izguba časa.

TAVČAR, Mitja: OBVLADAJMO ČAS, Novi forum, Ljubljana, 1998

Čas je denar. Ne zamudite nobene priložnosti, da bi bolje obvladali svoj čas.

Obvladati svoj čas pomeni upravljati svoje življenje.

Čas je življenje, ki je dano vsakomur le enkrat. Zamujenega ni mogoče nadomestiti, količina ni enakovredna kakovosti. Gospodarjenje s časom velja za ljudi, ki niso stroji. Zato naj odmerjajo dovolj časa tudi za želje, pričakovanja in veselje.

Knjiga je nastala iz desetletij delovanja v poslovnem svetu. V njej je malo tabel, pa več nazornih slik, vprašalnikov in opomnikov. Ne predpisuje receptov, pač pa svetuje premislek za ravnanje po zdravi pameti. Prvi del vsakega poglavja je namenjen besedilu in slikam - drugi pa vprašalnikom in preglednicam, ob katerih lahko utrdimo in preverimo vsebino poglavja.

Poslovnežem in poslovodnikom ponuja preproste preise o tem, kaj naj počnejo, kaj naj poverijo sodelavcem in kaj naj pustijo ob strani. Počnejo naj le tisto, kar je v skladu z interesi in načrti njihovega podjetja ali organizacije pa v skladu z njihovimi osebnimi interesi in načrti. Vedno znova naj preišljajo, kako bi delo uredili in poenostavili, ga olajšali in napravili privlačnejše zase in za svoje sodelavce.

Vse to temelji na umnem načrtovanju in razporejanju časa. Oboje nastaja in živi v mislih - vendar terja tudi preproste zapise. Knjiga v ta namen priporoča droben žepni rokovnik, pa nekaj lističev, morda tu in tam list papirja - predvsem pa logičnost in urejenost.

Organizacija poslovanja. Teorija vodenja. Metode in sistemi knjigovodstva.

TURK, Ivan: POSLOVODNO RAČUNOVODSTVO, 2. izdaja, Slovenski inštitut za revizijo - Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije, Ljubljana, 1998

Disciplina, ki se v anglo-amerškem svetu imenuje management accounting ali managerial accounting ima tudi pri nas že dolgoletno tradicijo.

Dejstvo, da so vse knjige, ki obravnavajo to področje, že dolgo razprodane in ker zahtevajo nove družbeno-ekonomsko okoliščine prenovi prvotnih rešitev in njih dopolnjevanje, je vzrok za nastanek te knjige.

Management accounting se v svoji celoviti zamisli gotovo ne končuje zgolj z zadovoljevanjem potreb po informacijah pri top managementu. Kako pa je s poslovođenjem, o katerem govori drugi del organizacijske teorije pri nas? Čeprav se pri nas naziv "poslovodstvo" največkrat zoženo uporablja kot sopomenka za top management, je s poslovođenjem ali vodenjem poslov treba razumeti tudi delovanje na nižjih ravneh managementa. Ker naša disciplina govori o računovodskih informacijah za strateško, taktično in operativno odločanje, to je o računovodskih informacijah za odločanje na najrazličnejših ravneh, so se odločili knjigo nasloviti Poslovodno računovodstvo. To je torej računovodstvo, ki je namenjeno notranjemu odločanju o poslovanju od najvišje do najnižje ravni poslovođenja.

Ekonomika in organizacija podjetja

MIHELČIČ, Miran: EKONOMIKA POSLOVANJA ZA INŽENIRJE, 4. izdaja, Fakulteta za računalništvo in informatiko, Ljubljana, 1997

Učbenik Ekonomika poslovanja za inženirje je namenjen študentom tehničnih in naravoslovnih ved na fakultetah kot tudi inženirjem in tehnikom v gospodarstvu.

Ima - brez stvarnega kazala in pojmovnika - devetnajst poglavij, ki obravnavajo vsebino. Ta poglavja so: Zdržba kot poslovni sistem, Družbeno-gospodarski in poslovnosistemski vidiki ekonomike poslovanja., Prvine poslovnega procesa, Stroški, cene, prihodki, odhodki in poslovni izid, Sredstva in viri sredstev, Vrednostne listine, Informacijske funkcije v ekonomiki (knjigovodstvo kot del računovodstva, analiza poslovanja s kazalniki), Inženirska uporaba ekonomskih znanj, Pojasnila ekonomskih izrazov.

V knjigi pa boste našli zapisane tudi misli, ki v veliki meri temeljijo na izkušnjah avtorja ekonomista v stikih z inženirji iz prakse, s študenti številnih tehniških fakultet ljubljanske univerze in tudi z magistri ter doktorji tehničnih znanosti različnih strok.

Alenka KUBIK

KOMENTAR

"Aufbiks! Kdo si je drznil reči, da imam debelo kožo!?"

Foto: Jadran RUSJAN

ŽIVLJENJSKI JUBILEJ

NAŠE SARE IN ABRAHAMI

1948 leto je bilo prav posebno leto... to je tudi leto našega rojstva, oziroma rojstva Droginih SAR in ABRAHAMOV. V nadaljevanju si jih dobro oglejte in si preberite, kaj vam sporočajo... in morebiti si lahko tudi kaj zapomnite.

V LETU 1948 SO SE ZGODILI SLEDEČI POMEMBNI DOGODKI

Nagrade

- * Literarno Nobelovo nagrado je prejel Thomas Stearns Eliot.
- * Prešernovo nagrado za književnost so prejeli Karel Grabeljšek, Bratko Kreft, Ivo Sever in Anton Slodnjak.

Kultura

- * V. de Sica je posnel Tatove koles, L. Olivier Hamleta.
- * Cole Porter je na Broadwayu uprizoril musical Kiss me Kate.
- * Norman Mailer je že z objavo svojega prvega romana Goli in mrtvi, ki se ukvarja z vojno na Pacifiku, doživel izreden uspeh.
- * Posneli so prvi slovenski film Na svoji zemlji.

Drugi znani in pomembni dogodki

- * Delovati je začela hidroelektrarna Mariborski otok
- * Spor Jugoslavije z Informbirojem
- * V atentatu je umrl Mahatma Gandhi, duhovni voditelj indijskega boja za osamosvojitve od Velike Britanije
- * Umrl je pomembni slovenski grafik in kipar Nikolaj Pirnat
- * Tudi na Češko-

slovaškem je prevzela oblast komunistična partija * Združeni narodi so sprejeli Deklaracijo o človekovih pravicah * Koreja je razpadla na severno totalitarno in južno parlamentarno republiko * Pri CBS so predstavili veliko ploščo, popularno "longplejko", ki bo 40 let osnovni nosilec zvoka domačih avdio naprav.

Rojstva znanih osebnosti

- * Književnika Drago Jančar in Ivo Svetina.
- * Likovnika Rudi Španzel in Zdenko Huzjan.
- * Plesalec Vojko Vidmar.
- * Zabavni glasbeniki: Alice Cooper, Brian Eno, Olivia Newton-John, Donna Summer.
- * Košarkaš: Krešimir Ćosić.

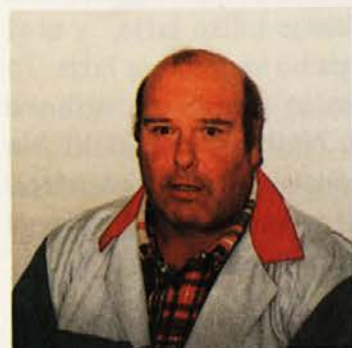
ŽIVLJENJSKI JUBILEJ

Ena od slavljenk v krogu Droginih upokojevcev

ŽIVLJENJSKI JUBILEJ

ŽIVLJENJSKI JUBILEJ

LUCIANA FIK-FAK: Nič posebnega. Prej ali slej pač pridejo, važno jih je dočakati živ in zdrav z željo,

naj bo še naprej tako. Le penzije si vedno bolj želim, saj je lepo biti doma, ampak še zdrav, pri moči. Ob tej priliki se iskreno zahvaljujem sodelavcem za prelepo darilo!

ROMANO KOZLOVIČ: Dočakal sem jih, to je pomembno. Imam pa težave z zdravjem, kar

je čisto druga muzika. A nekako bo šlo. Mora.

MARUŠKA LENARČIČ: Vesela sem in ponosna, da sem teh petdeset dočakala

zdrava in zadovoljna. Z veseljem sem tudi prejela številna voščila. Vesela sem tudi, ker teh voščil ni bilo malo...

GINO MARSIC: Vsi lepi in fejest dečki smo se rodili tistega leta in se še vedno tako držimo, ha, ha. Ma-

lo za šalo, malo zares, dobro se počutim, mogoče tudi zato, ker imamo veliko dela. Naj bo še naprej tako in naj bo dobro in lepo za vse ljudi!

DRAGICA MEKIŠ: Nekje je napaka, saj ne more biti res... pa je! Sicer pa, imeti jih že deset let štirideset... to ni nič kaj takega. Bil pa je najlepši rojstni dan v mojem življenju. Občutila sem prijateljstvo mnogih, mnogih sodelavcev, bivših sodelavcev, prijateljev. Hvaležno se spominjam vsakega voščila, vsake rože!

MARIJA MILČEVIČ: V delovni okolici nisem sama s tem zanimivim

praznovanjem, trije imamo kar 150 let! Kako se počutim? Zelo dobro, in upam, da bo tako tudi naslednjih petdeset. Lep pozdrav vsem, ki so to leto praznovali petdeset let.

MARTA MLAKAR: V svojih petdesetih letih sem doživela tu-

di to, da sem postala tehnološki presežek v DROGI d.d. Odslej delam le po nekaj mesecev letno, v PC GOSADU. Leta, ki sem jih dočakala, mi veliko pomenijo. Petdeseto pa sem sprejela kot vsako drugo, želim si le, da bi mi zdravje služilo. In seveda si želim redno zaposlitev.

IVAN RAKOVEC: Ravno letošnje leto je zame leto hudih preizkušenj. Komaj

čakam, da se izteče. In upam, da je bilo hudega dovolj za nazaj in naprej.

Seveda je zdravje najbolj pomembno, potlej pač gre.

ANA SAJK: Tistega dne sem bila bolna. Prejela

sem čestitko iz firme. Kaj naj vam rečem? Mladost in zdravje smo mnoge pustile v ARGU, tako tudi jaz. Delo je bilo težko, danes sem vesela, ker je toliko lažje, v novi tovarni pa bo verjetno še lažje. To je dobro za mlade, za njihovo zdravje. Najlepši dogodek? Ne vem. S sodelavci smo se vedno lepo razumeli in to mi je bilo vedno v veliko zadovoljstvo.

DANIJELO TULJAK: Tudi jaz sem zadovoljen, da sem jih dočakal. To se mi zdi najbolj pomembno.

Praznoval sem ga na veliko, tega mojega Abrahama. Včasih se nam je zdelo - kje je še to! - a pride kar hitro. Res pa je, da v tem, pravzaprav, kratkem življenju hočemo narediti še to, pa še to ... in zaradi tega življenje tudi hitro teče. No, kot sem rekel, važno je biti zdrav in dočakati.

ŽIVLJENJSKI JUBILEJ

ZVEZDAN ČRNAC: Teh petdeset let sem lepo preživel, pretežno na kolesih... Tudi letošnjega sem lepo preživel, vključno s praznovanjem Abrahama. Brez posebnih težav, no, nekaj te že prešine ko ti prijatelji voščijo za petdesetega... Mene pa bolj skrbi naslednjih petdeset, a upam, da bodo vsaj malo podobni preživetim letom.

M I L A PRODAN: Lepo je imeti petdeset let! Praznovala sem zelo prijetno, obkrožali so me prijatelji, mi voščili. Kljub temu menim, da je vsaka življenjska doba po svoje lepa. Lepo je živeti, mar ne?

ALENKA KUBIK: Letošnje leto je velika prelomnica v mojem življenju, saj je bila zadnjih deset let ena sama bolečina. Največji darili točno na 1. september sta bila stalna zaposlitev starejše in vpis v tretji letnik mikrobiologije mlajše hčerke. Držim se reka "čas seka in celi rane", zato sedaj živim življenje, ki mi vsak dan pričara občutke, kako živeti bogatejše in spoznavati svet na topel način.

HANIFA IMAMOV-IĆ: Tistega dne sem res prejela čestitko za rojstni dan, kot vsi drugi in kot vsako leto. A vendar sem bila žalostna. Takšen jubilej ni vsak dan, je gotovo nekaj več, in topla beseda in ena sama samcata vrtnica bi mi veliko pomenila. Saj sem menda zaslužila po toliko letih, tudi letos sem delala celo leto ... Sicer smo prejšnje čase bolj praznovali, se poveselili med sodelavci. Za veliko praznovanje pa ni denarja, no, še nekaj dni, pa bo tudi tega leta konec.

BRUNO VOJVODA: Mojih prvih petdeset? Dobro se počutim, brez večjih problemov. Ta dan pa je bil poudarjen tudi v kolektivu, saj so mi sodelavci veselo voščili, in mi podarili prelepo sliko, kar sem že omenil ravno v NAŠEM GLASU, pa naj bo še enkrat: najlepša hvala! Pomlad je tako za menoj, poletje je v zatonu, petdesetega sem označil za prvi jesenski dan, čaka me, upam tudi, zima, ki naj bo mila!

VINKO PREŽELJ: Bom kaj povedal, pa ne veliko, saj je vse že jasno, mar ne? Šalo na stran, vsem jubilantom in vsem tistim, ki še

niso doživeli tega lepega jubileja, priporočam, da bodo z dobro voljo in dobrimi deli ter spoštovanjem drugih ljudi uspeli priti do petdesetih. Mi pa šibamo dalje! Izkoriščam priložnost in se iskreno zahvaljujem sodelavcem in vsem ostalim udeležencem za lepa voščila in za prelepo praznovanje mojega Abrahama.

V času, ko te vrstice že prebirate se za praznovanje prihoda Sare pripravlja še ena naša sodelavka. Vedno prijazna, mladostno lepa (kot bi se rodila slavnega leta 1948) **MARIJA RAJKOVIČ**. Malo smo jo pa le povprašali, ali je kaj treme pred velikim dogodkom, pa je odgovorila: ma ne, le zakaj? Veselo praznovanje, srečno novo in mnogo naslednjih zdravih in veselih let ti voščimo, **MARIJA RAJKOVIČ!**

Takole smo se vam predstavili letošnje Sare in Abrahama. Je življenje kaplja grenkobe, le z redkimi sladkimi odtenki? Je, je pa tudi, kot je dejala ena od letošnjih Sar, vsaka življenjska doba zase posebej lepa in zanimiva, vredna spoštovanja in življenja.

Dragica MEKIŠ

SOLINE

(Nadaljevanje in konec)

SEČOVELJSKE SOLINE - MOKRIŠČE

Nevretenčarji:

Razširjenost nevretenčarjev se časovno zelo spreminja. Danes jih lahko ni, po nekaj dneh pa nastopijo v velikih količinah. Struktura se spreminja v mokrih letih zaradi obilnih padavin in zmanjšanja slanosti. Nevretenčarji so pomembnejša komponenta v prehranjevalni verigi, zlasti za mnoge vrste ptic. V solinah najdemo številne vrste mnogočetincev (*Polychaeta*), mehkužcev (*Mollusca*) in drobne vrste rakov (*Crustacea*). Med drobnimi raki so posebno pogoste postrance. Od večjih vrst je pogosta rakovica *Carcinus maenas*. Najvažnejši tipični predstavnik nevretenčarjev v solinah je vsekakor solinski rakec *Artemia*.

Ribe

Sečovljejske soline so že od nekdaj znane kot naravna ribogojnica. V izlivnem delu Drnice in Dragonje najdemo veliko vrst rib, predvsem ribjih mladice. V solinskih kanalih najdemo mladice orad in brancinov, najpogostejše ribe pa so razne vrste cipljev. V aktivnih solinskih bazenih živijo le ribe solinarke, v večjih

opuščenih bazenih pa najdemo tudi jegulje.

Številne so tudi **dvoživke in plazilci**, od **sesalcev** pa je zabeleženo 15 vrst malih sesalcev.

Ptice

Do danes je bilo za območje sečovljejskih solin in bližje okolice ugotovljenih 254 vrst ptic. Od tega jih 91 nedvomno gnezdi. To so tipično morske vrste in take, ki so bolj ali manj vezane na solinski prostor in slana tla. Te vrste so rumenonogi galeb, navadna čigra, mala čigra, polojnik, beločeli deževnik, mali deževnik, rumena pastirica, rjava cipa, svilnica, močvirska trstnica, mlakarica.

Na splošno bi ptice lahko razdelili na 6 kategorij:

- vrste, ki množično ali redno prezimujejo na tem območju (črna liska, rumenonogi galeb, navadna žvižgavka, rečni galeb, mlakarica, čopasti ponirek, siva gos, črna rasa, vodomec)
- vrste, ki med preletom naših kra-

jev redno počivajo (pobrežniki, regeljc, dolgorepa raca, raca žličarka, siva in beločela gos)

- vrste, ki samo letujejo
- vrste, ki stalno ali občasno gnezdiijo
- v Sloveniji redko pojavljajoče se vrste
- ribojede vrste.

Podrobnejše podatke lahko dobite v številnih študijah in poročilih.

Vzroki za biološko bogastvo solin

Soline so relativno preprosti habitati, sestavljeni iz plitkih lagun in bazenov, ki se med seboj razlikujejo tako po različnosti področij kakor tudi po bogastvu živalskih in rastlinskih skupnosti. Te so strogo odvisne od velikosti solinskega področja.

V solinah beležimo tri osnovne ekološke vplive: insolacijo, globino vod in stopnjo slanosti.

Vplivi sončnega ogravanja:

Temperatura vode je odvisna od globine bazena in od pretoka. Velike dnevne spremembe temperature vode, pH in razpuščenega kisika so zelo velike v primerjavi s tistimi v morju, kjer so površine večje in predstavljajo bolj stabilni habitat. Da bi bili ti ekstremi čim manjši, moramo skrbeti za globino vode in količino pretokov in se izogibati stoječih voda.

Vplivi vodnih režimov in slanosti:

Specifičnosti proizvodnje soli dajejo solinam povsem posebne ekološke značilnosti. Tu igrajo osnovno

SOLINE

vlogo visoka slanost ter različne globine vodnih površin; te se spreminjajo glede na fazo v sami proizvodnji in glede na različna obdobja v toku leta. Na poti do prvih vhodnih bazenov do kristalizacijskih polj, kjer se sol pobira, lahko opazimo gradient koncentracije soli, ki gre od 35 g/l pa do preko 300 g/l pri nekaj centimetrih vode. To vpliva predvsem na naravo dna, ki je lahko peščeno in bogato z organizmi v vhodnih bazenih, v bazenih s srednjo slanostjo prekrito z gostim slojem vegetacijske snovi, medtem ko v bazenih z visoko slanostjo pride do sadrastega sloja.

Takšno abiotično okolje je odločilnega pomena pri določanju sestave bioloških skupnosti, ki v njem živijo; te so po večini s kakovostnega vidika poenostavljene ter običajno količinsko omejene. Takšen trend je

ponavadi bolj prisoten tam, kjer so pogoji bolj ekstremni: zelo visoka slanost in skoraj suhi bazeni, s skrajšnji izključitvijo morskega okolja. Tedaj pride do drastičnega zmanjšanja biološke posebnosti in njene pojavnosti, ki lahko pripelje tudi do popolnega izginotja nekaterih organizmov. Ta pojav je zlasti prisoten v modernih solinah, kjer sol pridelujejo že na industrijski način. Slanico spravljajo v globlje bazene ali lagune (zaradi deževnih jesenskih in zimskih dni). Ostalo področje posušijo do naslednje sezone. Taka področja niso dobri habitati za vrste, ki niso odporne ali ne prenesejo suše.

Upravljanje z vodami verjetno vpliva na prehranjevalno kapaciteto področja, umirjena ali stabilna globina pa ima negativne posledice. Tako npr. stalna globina privabi

nekatero vrste (galebe), ki jim taki stabilni pogoji odgovarjajo, istočasno pa odženejo ali škodijo drugim vrstam, ki so prilagojene na nestabilne pogoje. Dolgoročno to pomeni, da stabilnost vodne površine povzroči zmanjšanje diverzitete ptičjih populacij.

Pridelava soli v sečoveljskih solinah poteka na klasičen način, z uporabo t.i. petole. Ta tehnologija ne dovoljuje izsušitve solinskih področij ravno zaradi vzgajanja te enocelične alge. Zato se vodne režime, pranje bazenov in vzdrževanje komunikacijskega sistema kontrolira in vzdržuje preko celega leta. To pomeni, da z vzdrževanjem različnih vodnih globin povečujemo biološko proizvodno kapaciteto solinskega področja.

Mag. Vojko ČOK

Foto: Jadran RUSJAN

ZANIMIVOSTI IZ SVETA

STE MISLILI, DA ZANESLJIVO VESTE, PA VENDERLE NE VESTE

Alkohol nas pozimi ogreje

Napak. Vroč grog v mrzlem dnevu deluje nasprotno, čeprav pri pitju subjektivno čutimo, kako se iz želodca širi toplota. V resnici pa alkohol širi krvne žile kože, zaradi česar vanje priteče več krvi, ki jo mraz ohlaja. Na ta način lahko človek pri hudem mrazu zaradi alkohola celo zamrzne.

Čokolada je priboljšek brez hranilnih vrednosti

Napačno: da ima čokolada veliko sladkorja, maščob in kalorij, je znano. Poleg tega pa so v njej še vitamini A, B1, B2, železo, kalcij in fosfor. Glede na vrsto čokolade ima ena tablica več vsega tega kot jabolko, kozarec jogurta ali porcija skute.

V Angliji imajo več dežja kot v Italiji

Nikakor! V Londonu pade na leto 590 mm padavin, v Rimu 760, v Firencah 870 in v Genovi kar 1100 mm. Tako je London eno najbolj suhih evropskih mest. Tudi drugod po Angliji imajo dežja kot v Italiji: 900 mm padavin proti 950 mm v Italiji: Kako je nastala ta zmota? V Italiji večinoma dežuje jeseni in pozimi (a tedaj bolj močno), v Angliji pa dežuje zmerno ali rosi enakomerno vse leto.

Kitajci so rumenokožci

Ni pravilno. Tipičen Kitajec ni nič bolj rumen od tipičnega Francoza.

Po koži ju ne moremo ločiti. Ob prvem srečanju Daljnega vzhoda z Evropo (1515) in tudi kasneje niso govorili o rumenokožcih. Ta trditev se je pojavila šele v 18. stoletju. Tedaj so začeli ljudi deliti na rase. In ker so potrebovali vmesno raso med belci na severu in črnci na jugu, so si za Indijce in Kitajce izmislili oznako rumena rasa.

Alenka KUBIK

Miši posebno radi jedo sir

V resnici se miši spravijo na vse, kar je v kuhinji ali shrambi: maslo, ovseni kosmiči, čokolada, gnjat ali klobase. Posebnega nagnjenja do sira nimajo. Trditev je nastala, ker je prej v kuhinji in shrambah prosto ležal sir, medtem ko so druga živila zaklepali.

Biki podivjajo, če zagledajo rdečo barvo

Pravljica. Biki so praktično barvno slepi in se odzovejo na rdeče rute prav tako kot na zelene ali modre.

Divji postanejo šele, če s temi rutami mahamo. Odzivajo se torej na hitre premike, ne na barvo.

Vampirji sesajo kri

Napačno. Kot vampirji znani netopirji se izogibajo krvi. Živijo od sadežev in insektov, kot ostalih 30 vrst netopirjev, ki so doma v Evropi. Samo v tropskih predelih Južne Amerike so okrog sedem centimetrov veliki netopirji, ki svojim žrtvam s sekalci prerežejo kožo in potem z jezikom ližejo curljajočo kri. Toda tem netopirjem ne pravimo vampirji.

Slepici so kače

Kje neki! Slepici so kuščarji z zaknelimi nogami, nikakor pa niso kače. Poleg tega niso slepi, kot pravi ime, je pa res, da imajo drugačne oči kot kače.

Alenka KUBIK

STARE VRAŽE**SIMBOLI SREČE**

Božič ni le praznik luči, ampak tudi del prazničnih novoletnih običajev, za katere so značilni simboli na novoletnih voščilnicah, koledarjih, na ovojnem darilnem papirju in raznih novoletnih dekoracijah. Ali poznate njihov pomen?

Podkev je znana povesod po svetu. Njen pomen izhaja iz verovanja, da jo je na svetem ognju skoval kovač, ki mu vse stare kulture zaradi njegovega dela pripisujejo nadnaravne lastnosti.

Mušnica prinaša srečo. Nekateri zapisi sporočajo, da so mušnico uporabljali za ljubezenske napitke. Vzrok je verjetno strup muskarin, ki ga mušnica vsebuje in v manjših količinah povzroča halucinacije. Kot simbol življenja je mušnica povezana z različnimi nadnaravnimi bitji: škrti, palčki, ki naj bi prebivali v njej ali pod njenim klobukom.

Pikapolonica je prastari simbola za srečo, rodovitnost, ponekod pa tudi smrt, zato je človek nikakor ne sme ubiti. Ponekod verjamejo, da razume človeško govornico.

Dimnikar je pri nas in drugod še vedno povezan z vražo, da prinaša srečo. Ko zagledamo na cesti dimnikarja, se moramo hitro prijeti za gumb in si nekaj zaželeli. Dimnikar z lestvijo pa pomeni še večjo srečo! Vraža, da dimnikar prinaša srečo, izvira iz njegove povezanosti z ognjem in ognjiščem.

Detelja je vedno veljala za rastlino, ki odganja čarovnice in zle duhove ter varuje pred njimi ljudi in živali. Štiriperesna deteljica, ki jo težko najdemo, naj bi prinašala srečo tistemu, ki jo ima. Triperesna deteljica simbolizira Sveto trojico oziroma telo, razum in duha.

Alenka KUBIK

RESNE STVARI**TISKARSKI ŠKRAT V DROGINEM HOROSKOPU**

Čeprav je Droga "rojena" v znamenju raka, ki ni problematično znamenje, pa zvezdogledi kljub temu resno opozarjajo takole:

PC ZLATO POLJE naj napodi nekaj svojih razbojnikov v tečaj za dušenje in obdelavo kit, da bodo hlevski proizvodi boljši.

PC ZAČIMBO čaka nekaj norosti na področju parkiranja krave. Napaka pri paniranju sipe jih lahko drago stane, zato pomor!

PC SOLINE čaka zlehtna bodočnost, vendar šele po predoru, ki bo na kolcu zaboden in se bo torej vse dobro izpeklo.

PC ARGO naj lazi okrog surovine: napovedano je leto kurbulenc pri kokošji raji. Poiščejo naj dodatne sire za nehoteno prdelavo.

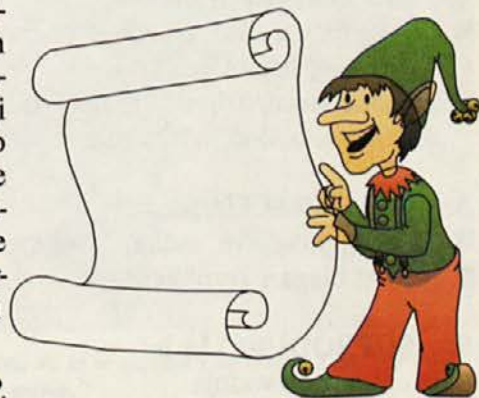
PC GOSAD: letina rese bo obilna, zato bo vaša franža doživela rahel šok. Ker pa se bodo kunci navdušili za ta proizvod, se bo obilica dela poznala na vaših hlačah.

KOMERCIALA: če boste dosti prisotni na teranu, bodo rezultati temu primerni. Pazite, kajti tudi konkurenca ima dobre odeje! V čudne osle se ne mešajte, da ne boste naleteli na meno!

OSTALE SKUPNE IN ŠTALNE SLUŽBE: če znaša letošnja realizacija 13 milijard dolarjev, to še ne pomeni, da vam ni treba varčevati! Klavni stroški šele prihajajo!

VODSTVO DRUŽBE IN PROFITNIH CENTROV: Star pregovor pravi, da denar težje priteka kot odteka...

ERRATA CORRIGE: napoti razvojnikov sušenje žit mlevski boljši novosti pakiranja kave pakiranja lipe pozor zlahtna pre-moru zabaven koncu izteklo pazi turbulenc reji vire nemoteno pridelavo pese branža kupci plačah terenu ideje posle mino tolarjev štabne glavni

S.P.

RESNA NAGRADNA IGRA

NOVOLETNI NAGRADNI QUIZ

Na voljo imate ime stvari ali pojma z dvema različnima razlagama. Vaša naloga je, da obkrožite pravilno razlago. Rešitve pošljite uredništvu glasila in sicer najkasneje do 30. februarja 1999, ko bomo izžrebali nagrajenca - enega samega, ki bo do upokojitve prejemal Naš glas brezplačno.

1. AGENCIJA je:

- opravništvo storitev za plačilo, posredništvo pri kakem poslu
- ustanova, ki zelo mastno zaračuna svoje (običajno zelo povprečne) ideje

2. AKTIVNOST je:

- dejavnost, prizadevnost, posebna vnema
- slikanje ženskih aktov

3. CEREMONIJA je:

- predpisan obred, slovesnost, posebno izkazovanje časti
- obnašanje šefa, kadar svoje podrejene prekine sredi pomembnega dela in jim naloži delo, ki sploh ni pomembno

4. AVTORITETA JE:

- ugled, vpliv, oblast, moč
- občan, ki ima avto, rit in teto

5. EKONOMIJA je:

- gospodarstvo, nauk o gospodarstvu
- kuhanje v ekonom loncu

6. HUMANIZEM je:

- človečnost, napredna smer v umetnosti in filozofiji
- vrtnarenje s pomočjo humusa

7. KAPITALIZEM je:

- družbena ureditev, ki temelji izključno na krutem izkoriščanju najete delovne sile
- edina znana družbena ureditev, ki se v različnih zgodovinskih obdobjih imenuje različno

8. KOMBINACIJA je:

- sestava, povezava, zveza; domneva, ugibanje
- prevoz blaga s kombijem

9. KOPRODUKCIJA je:

- skupna proizvodnja

- najkrajši način, kako uničiti dobro podjetje

10. LIRIKA je:

- pesništvo, ki izraža čustva
- menjava tolarjev v lire

11. MORALA je:

- nrvnost, zavest poštenja in pravičnosti
- resna ovira na poti do velikih materialnih dobrin

12. OPERACIJA je:

- delo; zdravniški poseg; način dela
- obisk opere

13. RACIONALIZACIJA je:

- vrsta ukrepov za izboljšanje in pocenitev delovnega procesa; smotrno zmanjšanje stroškov
- vrsta ukrepov na napačnem koncu

14. REALIZACIJA je:

- uresničevanje; vnovčenje vrednostnih papirjev, prodaja
- nekaj, za kar so pri nas nagrajeni in zaslužni vsi, razen dejansko zaslužnih

15. VICE ADMIRAL je:

- visok mornariški častnik
- oseba, ki rada pripoveduje "vice"

16. SEMINAR je:

- študijski tečaj, praktične vaje v okviru študija
- oblika sponzoriranja izobraževalnih ustanov

17. LOJALNOST je:

- privrženost, zvestoba
- namazanost z lojem

S.P.

KUNIGUNDINI ZAUPNI POMENKI

Draga Kunigunda,
koga si letos prosila za novoletne darove - Božička ali dedka Mraza? Kaj bo prinesel eden ali drugi tebi oziroma Drogi?

Neučakani firbec

Letos sem pisala kar obema; moj seznam pa je obsegal samo stvari, za katere sem prosila, naj jih že končno odneseta...

Draga Kunigunda,
čeprav so bile informacije o novem načinu nagrajevanja dokaj jasne, pa bi le rad izvedel iz tvojih ust sledeče: bom imel zdaj enako plačo, ali višjo ali nižjo?

Težaven

Poslušaj, uživaj praznike v božjem miru! Se bova o plačah pogovarjala raje januarja...

Draga Kunigunda,
že dolga leta prebiram tvojo rubriko in moram reči, da se je zmeraj uresničilo, kar si med vrsticami prerokovala. Prav zato te zdaj sprašujem: ali bo Droga še dolgo tako uspešna?

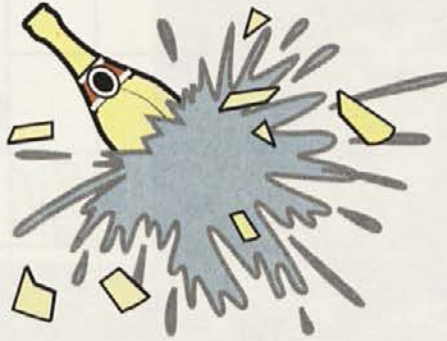
Zvesta duša

Še dolgo - če se bo le pravočasno znebila nekoristnih zapravljevcev!

Draga Kunigunda,
strinjam se s tem, da je višina plač tajna. Toda glede nagrad pa bi zaposleni le morali vedeti, kdo jih je prejel - če se že za višino nagrade ne sme vedeti! Saj bi to bila lahko tudi vzpodbuda ostalim! Se strinjaš?

Pravičen

Od nekdaj sem bila proti temu, da se v kolektivu ustvarja ozračje zadrege med ožjimi sodelavci. Zato naj le ostanejo tudi prejemniki nagrad tajni; za marsikaterega bi namreč njegov šef težko razložil, zakaj mu jo je prisodil...

Draga Kunigunda,
zakaj nihče ne piše o zunanjetrgovinskih aktivnostih Droge? Poznamo domače partnerje, o tujih pa nikoli besede. Prepričan sem, da bi bila predstavitev tega ali onega prav zanimiv prispevek. Kaj misliš o tem predlogu?

Svetovljan

Neuresničljivo: tisti, ki hodijo v tujino, ne znajo pisati intervjujev; tisti, ki to znajo, pa ne hodijo v tujino.

Draga Kunigunda,
ondan je v časopisu pisalo o izmenjavi daril na državnem nivoju; o tej stvari odloča precej strog pravilnik. Kako pa je to v podjetjih? So kakšni pravilniki okrog božičnih in novoletnih daril?

Dosleden

Seveda so! Ali nisi še nikoli slišal za - nepisana pravila?

KOTIČEK KAR TAKO

Medved Panda: "A zakaj sem prepotoval pol sveta, da bi se zaposlil v Sloveniji? Zato, ker sem slišal, da ta država nudi delavcem same medvedje usluge."

Foto: Jadran RUSJAN

